

IFRIC's Agenda Decision

חברות למטרת רכישה מיוחדת (SPAC – Special Purpose Acquisition Companies): טיפול חשבונאי בכתבי אופציה ברכישה

אוקטובר 2022

הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) קיבלה פנייה לגבי רכישה של חברה למטרת רכישה מיוחדת (SPAC) על ידי ישות. בפנייה נשאלה הוועדה (IFRIC) איך הישות מטפלת בכתבי אופציה בעת רכישת ה-SPAC.

בתבנית העובדות שבה דנה הוועדה (IFRIC):

- א. הישות רוכשת SPAC שגייסה מזומן בהנפקה ראשונה לציבור (IPO), תוך השגת שליטה על ה-SPAC. המטרה של הרכישה עבור הישות היא להשיג את המזומנים ואת הרישום למסחר של ה-SPAC בבורסה. ה-SPAC אינה מקיימת את ההגדרה של עסק בתקן דיווח כספי בינלאומי 3 צירופי עסקים ובמועד הרכישה אין לה נכסים מלבד המזומנים.
- ב. לפני הרכישה, המניות הרגילות של ה-SPAC מוחזקות על ידי בעלי המניות המייסדים שלה ומשקיעים מהציבור. המניות הרגילות מהוות מכשירים הוניים כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי 32 מכשירים פיננסיים: הצגה. בנוסף למניות הרגילות, ה-SPAC הנפיקה גם כתבי אופציה הן לבעלי המניות המייסדים שלה והן למשקיעים מהציבור (כתבי האופציה של ה-SPAC):
 - i. כתבי אופציה למייסדים הונפקו בעת הקמת ה-SPAC כתמורה עבור השירותים שהמייסדים סיפקו.
 - ii. כתבי אופציה לציבור הונפקו למשקיעים מהציבור יחד עם המניות הרגילות בעת ההנפקה הראשונה לציבור (IPO).
- ג. הישות מנפיקה מניות רגילות חדשות וכתבי אופציה חדשים לבעלי המניות המייסדים של ה-SPAC ולמשקיעים מהציבור בתמורה למניות הרגילות של ה-SPAC ולביטול המשפטי של כתבי האופציה של ה-SPAC. ה-SPAC הופכת לחברה בת בבעלות מלאה של הישות והישות מחליפה את ה-SPAC כחברה הרשומה למסחר בבורסה.
- ד. בעלי המניות המייסדים של ה-SPAC והמשקיעים מהציבור אינם עובדים של ה-SPAC והם לא יספקו שירותים ל-SPAC לאחר הרכישה.
- ה. השווי ההוגן של המכשירים שהישות מנפיקה על מנת לרכוש את ה-SPAC עולה על השווי ההוגן של הנכסים הניתנים לזיהוי נטו של ה-SPAC.

איזה תקן דיווח כספי בינלאומי חל על הרכישה של ה-SPAC?

סעיף 2(ב) לתקן דיווח כספי בינלאומי 3 קובע שתקן דיווח כספי בינלאומי 3 אינו חל על "הרכישה של נכס או קבוצה של נכסים שלא מהווים עסק". במקרים כאלה, הסעיף דורש מהרוכש לזהות את הנכסים האינדיווידואליים הניתנים לזיהוי שנרכשו... ואת ההתחייבויות שניטלו, ולהכיר בהם."

בתבנית העובדות שנדונה, הרכישה של ה-SPAC היא רכישה של נכס או קבוצה של נכסים שלא מהווים עסק. לפיכך, הישות מזהה את הנכסים האינדיווידואליים הניתנים לזיהוי שנרכשו ואת ההתחייבויות שניטלו, ומכירה בהם כחלק מהרכישה.

מהם הנכסים האינדיווידואליים הניתנים לזיהוי שנרכשו והתחייבויות שניטלו?

בתבנית העובדות שנדונה, הישות רוכשת את המזומנים המוחזקים על ידי ה-SPAC. הישות גם שוקלת אם היא נוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה וכתוצאה מכך אם היא נוטלת התחייבות אם כתבי אופציה אלה מסווגים כהתחייבויות פיננסיות.

בבחינה אם הישות נוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה, הישות מביאה בחשבון את העובדות והנסיבות הספציפיות של העסקה, כולל התנאים של כל ההסכמים הקשורים לרכישה. לדוגמה, הישות מביאה בחשבון את המבנה המשפטי של העסקה ואת התנאים של כתבי האופציה של ה-SPAC ושל כתבי האופציה החדשים שהישות מנפיקה.

הישות עשויה להגיע למסקנה שהעובדות והנסיבות הם כאלה ש:

- א. הישות נוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה – במקרה זה, הישות מנפיקה מניות רגילות על מנת לרכוש את ה-SPAC ונוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה. הישות לאחר מכן מנפיקה כתבי אופציה חדשים על מנת להחליף את כתבי האופציה של ה-SPAC שהיא נטלה.
- ב. הישות אינה נוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה – במקרה זה, הישות מנפיקה הן מניות רגילות והן כתבי אופציה חדשים על מנת לרכוש את ה-SPAC ואינה נוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC.

שיקולים נוספים החלים כאשר ישות מגיעה למסקנה שהיא נוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה

כיצד הישות מטפלת בכתבי האופציה של ה-SPAC שניטלו כחלק מהרכישה?

בתבנית העובדות שנדונה, בעלי המניות המייסדים של ה-SPAC והמשקיעים מהציבור ב-SPAC אינם עובדים של ה-SPAC והם לא יספקו שירותים לישות לאחר הרכישה. במקום זאת, בעלי המניות המייסדים של ה-SPAC והמשקיעים מהציבור ב-SPAC מחזיקים את כתבי האופציה של ה-SPAC בתפקידם כבעלים של ה-SPAC. לפיכך, הישות מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי 32 על מנת לקבוע אם כתבי האופציה של ה-SPAC הם התחייבויות פיננסיות או מכשירים הוניים.

כיצד הישות מטפלת בהחלפה של כתבי האופציה של ה-SPAC?

הישות מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי 32 ואת תקן דיווח כספי בינלאומי 9 מכשירים פיננסיים על מנת לטפל בהחלפה של כתבי האופציה של ה-SPAC בכתבי אופציה חדשים.

אולם, מאחר שהישות קיימה משא ומתן להחלפת כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה של ה-SPAC, היא קובעת אם היא מטפלת בכתבי אופציה חדשים כלשהם כחלק מהרכישה. אין תקן דיווח כספי בינלאומי ספציפי שחל בקביעה זו. לפיכך, הישות מיישמת את סעיפים 10-11 לתקן חשבונאות בינלאומי 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות בפיתוח מדיניות חשבונאית שתוצאתה מידע שהוא רלוונטי ומהימן וביישומה.

האם הישות רוכשת גם שירות רישום למסחר בבורסה?

בתבנית העובדות שנדונה, הרישום למסחר בבורסה של ה-SPAC אינו מקיים את ההגדרה של נכס בלתי מוחשי מאחר שהוא אינו ניתן לזיהוי כמתואר בסעיף 12 לתקן חשבונאות בינלאומי 38 נכסים בלתי מוחשיים. בהתאם לכך, הרישום למסחר בבורסה אינו נכס ניתן לזיהוי שנרכש. למרות זאת, הוועדה (IFRIC) העירה ש:

א. סעיף 2 לתקן דיווח כספי בינלאומי 2 קובע ש" ישות תישם תקן זה בטיפול החשבונאי לכל עסקאות תשלום מבוסס מניות, בין אם הישות יכולה לזהות באופן ספציפי חלק מהסחורות או מהשירותים שהתקבלו או את כולם ובין אם לא...בהעדר סחורות או שירותים הניתנים לזיהוי באופן ספציפי, נסיבות אחרות עשויות להצביע שסחורות או שירותים התקבלו (או יתקבלו), ובמקרה כזה תקן זה חל."

ב. סעיף 13א לתקן דיווח כספי בינלאומי 2 קובע ש"... אם נראה כי התמורה הניתנת לזיהוי שהתקבלה (אם בכלל) על ידי הישות נמוכה מהשווי ההוגן של המכשירים ההונניים שהוענקו או מההתחייבות שהתהוותה, מצב זה מצביע באופן רגיל שתמורה אחרת (כלומר, סחורות או שירותים שאינם ניתנים לזיהוי) התקבלה (או יתקבל) על ידי הישות. הישות תמדוד את הסחורות או השירותים הניתנים לזיהוי שהתקבלו בהתאם לתקן זה. הישות תמדוד את הסחורות או השירותים שאינם ניתנים לזיהוי אשר התקבלו (או יתקבלו) בהפרש בין השווי ההוגן של התשלום מבוסס המניות לבין השווי ההוגן של סחורות או שירותים ניתנים לזיהוי כלשהם שהתקבלו (או יתקבלו)."

השווי ההוגן של המכשירים שהישות הנפיקה על מנת לרכוש את ה-SPAC עולה על השווי ההוגן של הנכסים הניתנים לזיהוי נטו שנרכשו. לפיכך, הוועדה (IFRIC) הגיעה למסקנה שביישום סעיפים 2 ו-13א לתקן דיווח כספי בינלאומי 2, הישות:

- א. מקבלת שירות רישום למסחר בבורסה שעבורו היא הנפיקה מכשירים הונניים כחלק מעסקת תשלום מבוסס מניות; וכן
- ב. מודדת את שירות הרישום למסחר בבורסה שהתקבל כהפרש בין השווי ההוגן של המכשירים שהונפקו על מנת לרכוש את ה-SPAC לבין השווי ההוגן של הנכסים הניתנים לזיהוי נטו שנרכשו.

איזה תקן דיווח כספי בינלאומי חל על המכשירים שהונפקו?

בהתאם לעובדות ולנסיבות הספציפיות של העסקה, הישות מנפיקה מניות רגילות – או מניות רגילות וכתבי אופציה חדשים – בתמורה לרכישת מזומנים, לרכישת שירות רישום למסחר בבורסה ולנטילת התחייבות כלשהי המתייחסת לכתבי האופציה של ה-SPAC. הוועדה (IFRIC) העירה ש:

- א. תקן חשבונאות בינלאומי 32 חל על כל המכשירים הפיננסיים, עם חריגים אחדים. חריגים אלה כוללים "מכשירים פיננסיים, חוזים ומחויבויות בעסקאות תשלום מבוסס מניות שתקן דיווח כספי בינלאומי 2 תשלום מבוסס מניות חל עליהם..." (סעיף 4 לתקן חשבונאות בינלאומי 32).
- ב. תקן דיווח כספי בינלאומי 2 חל על "עסקאות תשלום מבוסס מניות שבהן הישות רוכשת או מקבלת סחורות או שירותים. סחורות כוללות מלאי, מוצרי צריכה, רכוש קבוע, נכסים בלתי מוחשיים ונכסים לא פיננסיים אחרים..." (סעיף 5 לתקן דיווח כספי בינלאומי 2).

לפיכך, הוועדה (IFRIC) הגיעה למסקנה שהישות מיישמת:

- א. תקן דיווח כספי בינלאומי 2 בטיפול החשבונאי במכשירים שהונפקו על מנת לרכוש את שירות הרישום למסחר בבורסה; וכן
- ב. תקן חשבונאות בינלאומי 32 בטיפול החשבונאי במכשירים שהונפקו על מנת לרכוש מזומנים ולנטול התחייבות כלשהי המתייחסת לכתבי האופציה של ה-SPAC – מכשירים אלה לא הונפקו על מנת לרכוש סחורות או שירותים ואינם בתחולת תקן דיווח כספי בינלאומי 2.

שיקולים נוספים החלים אם הישות מגיעה למסקנה שהיא אינה נוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה

איזה סוגים של מכשיר הונפקו עבור הנכסים נטו של ה-SPAC ואילו הונפקו עבור השירות?

אם הישות הגיעה למסקנה שהעובדות והנסיבות הן כאלה שהיא אינה נוטלת את כתבי האופציה של ה-SPAC כחלק מהרכישה, הישות מנפיקה הן מניות רגילות והן כתבי אופציה חדשים על מנת לרכוש מזומנים, ושירות רישום למסחר בבורסה. במקרה זה, הישות קובעת באיזו מידה היא הנפיקה כל סוג של מכשיר על מנת לרכוש (i) מזומנים, וכן (ii) שירות רישום למסחר בבורסה. אין תקן דיווח כספי בינלאומי שחל באופן ספציפי בקביעה זו. לפיכך, הישות מיישמת את סעיפים 11-10 לתקן חשבונאות בינלאומי 8 בפיתוח מדיניות חשבונאית שתוצאתה מידע שהוא רלוונטי ומימן וביישומה.

הוועדה (IFRIC) העירה ש:

- א. ישות יכולה להקצות את המניות ואת כתבי האופציה החדשים לרכישה של המזומנים ושל שירות הרישום למסחר בבורסה על בסיס שווים ההוגן היחסי של המכשירים שהונפקו (כלומר, באותו יחס כמו היחס בין השווי ההוגן של כל סוג של מכשיר לבין השווי ההוגן הכולל של כל המכשירים שהונפקו). לדוגמה, אם 80% מהשווי ההוגן הכולל של המכשירים שהונפקו מורכב ממניות רגילות, הישות יכולה להגיע למסקנה ש-80% מהשווי ההוגן של המכשירים הונפקו לרכישת מזומנים גם מורכב ממניות רגילות.
- ב. ישות יכולה להשתמש בשיטות הקצאה אחרות אם הן מקיימות את הדרישות בסעיפים 11-10 לתקן חשבונאות בינלאומי 8. אולם, מדיניות חשבונאית שתוצאתה שהישות מקצה את כל כתבי האופציה החדשים שהונפקו לרכישה של שירות רישום למסחר בבורסה רק על מנת להימנע מסיווג כתבי האופציה החדשים כהתחייבויות פיננסיות ביישום תקן חשבונאות בינלאומי 32 לא תקיים דרישות אלה.

מסקנה

הוועדה (IFRIC) הגיעה למסקנה שהעקרונות והדרישות בתקני דיווח כספי בינלאומיים מספקים בסיס מתאים לישות על מנת לקבוע איך לטפל בכתבי אופציה ברכישה של SPAC בתבנית העובדות שהוועדה (IFRIC) דנה בה. כתוצאה מכך, הוועדה (IFRIC) החליטה לא להוסיף פרויקט תקינה לתוכנית העבודה שלה.

תרגום ה-Agenda Decision של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי לעברית מובא לנוחות המדווחים ורואי החשבון. הנוסח המקורי באנגלית הוא הנוסח המחייב וניתן לקרוא אותו באתר האינטרנט של המוסד לתקני דיווח כספי בינלאומיים בכתובת:

<https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/supporting-implementation/agenda-decisions/2022/spac-accounting-for-warrants-at-acquisition-oct-2022.pdf>